

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼Đ¼

100
T¼RKİYE CUMHURİYETİ'NİN Y¼ZÜNC¼ YILI

7/11860
GK.169

Sayı : E-56020453-610-547-2672/3943
Konu : Yazılı soru önergesi

15..109/2024

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/05/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1429564 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren tarafından Bakanlığımıza y¼neltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11840 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İÇt¼z¼Đ¼n¼n 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap iliŐikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-547-2671/3942
Konu : Yazılı soru önergesi

16.08/2024

Sayın Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11840 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi tutsak" veya "siyasi mahpus" kavramları bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümlü kişiler barındırılmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkra da belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında buldukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanununun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında buldukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

kanun yoluna başvurulabilmektedir.

III- 5275 sayılı Kanununun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanununun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlardır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

IV- Karabük Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 12/06/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen ve Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlünün, iyi halli olmadığına ilişkin Kurum İdare ve Gözlem Kurulunca verilen 13/03/2024 tarihli kararın infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

B) Kurumdaki tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

